

wordt is zij geen zuivere beeldhouwkunst meer, — ofschoon ze wèl kunst kan zijn. Als de schilderkunst, absoluut ornamentaal wordt, is zij geen zuivere schilderkunst meer, ofschoon ze wel kunst kan zijn, maar dan ornamentale of versieringskunst. Bij de Japanners is de perspectieflooze schilderkunst, een vlakversiering, die tòch schilderkunst blijft. Bij de modernen zal ze verworden, tot zuivere vlakversiering in geometrische figuren. De naam schilderkunst zal niet meer bestaan.

Waarom is een compositie, waarin niets elkaar draagt, slecht? Hebben de moderne componisten ook niet, met alle oude vormen gebroken, die de oude vereerden? En dissonanten ingevoerd. Als een dissonant recht van bestaan heeft, waaróm dan niet bogen die niet dragen etc.? Bij de futuristen bestaat de zwaartekracht niet meer. Armen bestaan apart van hoofd en romp — waarom is een compositie dan slecht waarin de figuren los staan, en elkáar niet-dragen?

Gebruiken de moderne architecten bij het gewapend beton, niet gewaagde constructies, waarin bijna niets meer gedragen behoeft te worden?

Men zegt: nu ja! perspectief en teekenen kan ieder leeren, Maar kan ook niet ieder (op dezelfde wijze) leeren, de meetkunstige vormen, de synthese, de elementaire grondvormen? Mij dunkt zelfs gemakkelijker. Daar hier alles op wèten berust. Alles is te leeren tot betrekkelijke hoogte. Ook de nieuwe richting. Of iemand zich boven dát (wat ieder leeren kan) verheffen zal, ligt aan zijn innerlijk, zijn persoonlijkheid, — èn zijn toewijding en liefde!

ANTWOORD AAN MEJUFFROUW EDITH PIJPERS EN ALLEN, DIE HAAR STANDPUNT INNEMEN.

DOOR THEO VAN DOESBURG.

In strijd met ons oorspronkelijk voornemen, alle ingezonden geschriften van polemischen aard uit ons tijdschrift te houden — ook in verband met de beperkte plaatsruimte — hebben wij ditmaal bovenstaand bezwaarschrift gepubliceerd, omdat het alle bezwaren bevat die tegen de nieuwe beelding in het algemeen worden aangevoerd.¹⁾ Het stuk in kwestie geeft blijk, dat de schrijfster de zaak ernstig overdacht heeft. Haar tegenwerpingen betreffende de absolute beelding in architectuur, beeldhouw- en schilderkunst, verraden niet, — als alle andere ingekomen bezwaarschriften — nevenbedoelingen of aprioristisch vooroordeel. Wij zullen daarom trachten de belangrijkste punten te beantwoorden volgens onze opvatting der nieuwe beelding en cultuur.

Het valt niet moeilijk uit bovenstaand stuk een kleine tabel samen te stellen, wat de nieuwe beelding wel en wat zij niet is.

Wij krijgen:

a. wat zij wèl is:

1. het terugkeeren tot het elementaire, de grondvormen. 2. geest. 3. verstarring. 4. verster-

¹⁾ Ook de officiële critici hebben inderdaad dezelfde tegenwerpingen de nieuwe beelding betreffend, aangevoerd; geen enkele uitgezonderd.